

Otázky pre Ministerstvo financií SR k Hodnoteniu Rozpočtu verejnej správy na roky 2024 až 2026

- Otázky¹ RRZ odoslané 27. decembra 2023 (odpovede MF SR z 8. januára 2024)

Vývoj verejných financií v roku 2023

1. Návrh rozpočtu predpokladá presun čerpania kapitálových výdavkov do roku 2024 vo výške 396 mil. eur (hlavná kniha rozpočtu, strana 18). Prosím uveďte členenie týchto prostriedkov v zdrojovej štruktúre podľa rokov, v ktorých boli zaradené do rozpočtu.

Presun prostriedkov do roku 2024 v členení podľa zdrojov:

- kód zdroja 131M, 3UAM v sume 74 443 090,69 eur,
- kód zdroja 111, 11UA v sume 322 066 805,82 eur.

2. Vychádzajúc z odhadu salda na rok 2023, akú sumu výdavkov viazaných podľa §8 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy budú mať v roku 2024 k dispozícii kapitoly štátneho rozpočtu? Výdavky prosím uveďte v členení podľa zdrojov (EÚ fondy, spolufinancovanie a vlastné zdroje) spolu s rozdelením podľa ekonomickej klasifikácie na bežné a kapitálové výdavky.

Prehľad OS prostriedkov viazaných na použitie do roku 2024

	v eurách
SPOLU § 8	8 425 641 810,65
Kapitálové výdavky	362 380 321,72
Bežné výdavky	34 129 574,79
Prostriedky z rozpočtu EÚ	3 576 546 396,72
Prostriedky na spolufinancovanie	950 359 147,26
Prostriedky z Plánu obnovy a odolnosti	2 975 887 248,66
POO - prostriedky na úhradu DPH	526 339 121,50

3. S akou sumou vynaložených výdavkov štátneho rozpočtu z minulých rokov (zdroj 13) uvažuje odhad salda na rok 2023? Uveďte prosím sumu prostriedkov presunutých do roku 2023, ako aj predpoklad ich použitia v roku 2023 podľa 2023 OS. Výdavky prosím uveďte v členení podľa zdrojov (EÚ fondy, spolufinancovanie a vlastné zdroje) spolu s rozdelením podľa ekonomickej klasifikácie na bežné a kapitálové výdavky.

¹ Otázky RRZ sú v ďalšom texte uvedené čiernym písmom, odpovede MF SR sú modrým písmom. Červeným písmom sú chýbajúce odpovede a ich prípadné zdôvodnenie alebo odpovede, ktoré MF SR žiadalo nezverejniť. Zeleným písmom sú odpovede, ktoré sú podľa názoru RRZ nedostatočné resp. čiastkové (obsahujú aj vysvetlenie zo strany RRZ).

Prehľad OS prostriedkov z predchádzajúcich rokov

v eurách

	Upravený rozpočet (13 zdroj)	OS 2023
SPOLU § 8	6 329 487 439,82	
Kapitálové výdavky	443 121 433,86	368 830 133,74
Bežné výdavky	56 946 765,97	56 794 975,40
Prostriedky z rozpočtu EÚ	3 402 597 901,33	
Prostriedky na spolufinancovanie	838 438 751,56	
Prostriedky z Plánu obnovy a odolnosti	1 377 120 286,18	
POO - prostriedky na úhradu DPH	211 262 300,92	

4. Vysvetlite prosím pri Železniciach SR očakávaný pokles príjmov z administratívnych poplatkov v roku 2023 z rozpočtovaných 262 920 tis. eur na odhadovaných 222 517 tis. eur a kapitálových príjmov v roku 2023 z rozpočtovaných 42 000 tis. eur na odhadovaných 10 071 tis. eur (Prílohová časť k návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2024 až 2026, strana 22).

Zníženie administratívnych poplatkov o 40,4 mil. eur je spôsobené najmä aktualizáciou prepočtu predaja el. energie. Plánovaný príjem bol prepočítaný cenou 199 eur za elektrinu a 99 eur za plyn. Očakávaná skutočnosť vychádza z prepočtu priemernej skutočnej ceny za 1. polrok 2023. Pokles príjmov v tejto komodite je recipročne premietnutý aj v poklese výdavkov na nákup tejto energie.

Príjem za predaj majetku v porovnaní s rozpočtom je nižší z toho dôvodu, že v RVS sa počítalo s predajom budov nemocníc s poliklinikami v hodnote cca 35 mil. eur. Vyššia očakávaná skutočnosť o 3,07 mil. eur v porovnaní s plánom (mimo 35 mil. eur) vyplýva zo sumarizácie pripravených a pripravovaných zmlúv na odpredaj majetku, kde sa očakáva príjem záloh a doplatkov kúpnych cien do konca roka 2023.

5. Zdôvodnite prosím pri Železniciach SR očakávaný pokles výdavkov na tovary a služby v roku 2023 z rozpočtovaných 323 712 tis. eur na odhadovaných 277 617 tis. eur (Prílohová časť k návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2024 až 2026, strana 22). Ak k poklesu prispievajú výdavky na energie, uveďte ich výšku.

Zníženie výdavkov na tovary a služby o 46,1 mil. eur nadväzuje na pokles výdavkov na nákup energie podľa znížených cien platných v 1. polroku o 34,3 mil. eur a na presun výdavkov na DDS do miezd a poistného.

6. Zdôvodnite prosím pri Železničnej spoločnosti Slovensko, a. s. očakávaný nárast výdavkov na tovary a služby v roku 2023 z rozpočtovaných 307 445 tis. eur na odhadovaných 333 829 tis. eur (Prílohová časť k návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2024 až 2026, strana 23). Ak k nárastu prispieva rast nákladov na palivá, uveďte ich výšku.

Zvýšenie výdavkov Železničnej spoločnosti Slovensko, a. s. na tovary a služby o 26,4 mil. eur oproti schválenému rozpočtu zohľadňuje najmä externé kapitalizačné opravy železničných koľajových vozidiel vo výške 27,4 mil. eur, ktoré úzko súvisia so zabezpečením plynulej a bezpečnej prevádzky.

7. Vysvetlite prosím pri Národnej diaľničnej spoločnosti, a. s. očakávaný nárast výdavkov na tovary a služby v roku 2023 z rozpočtovaných 220 999 tis. eur na odhadovaných 243 207 tis. eur (Prílohová časť k návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2024 až 2026, strana 25). Ak k nárastu prispievajú korekcie k čerpaniu EÚ fondov, uveďte ich výšku.

Zvýšenie výdavkov na tovary a služby o 22,2 mil. eur predpokladá úhradu nezrovnalostí za prostriedky EÚ a spolufinancovanie vo výške 37,9 mil. eur pri znížených výdavkoch na PPP projekt D4/R7 z dôvodu posunov pri uzatváraní zmlúv.

8. V roku 2023 prebehlo oddženie záväzkov zdravotníckych zariadení voči dodávateľom. Prosím uveďte vynaložené hotovostné výdavky a sumu, o ktorú sa znížili záväzky zdravotníckych zariadení.

MZ SR požiadalo o uvoľnenie finančných prostriedkov zo štátnych finančných aktív na úhradu záväzkov voči dodávateľom - realizácia finančnej stabilizácie ZZ v celkovej sume 83 388 904,61 eur. Uvedenú sumu MF SR dňa 6.7.2023 poukázalo Ministerstvu zdravotníctva SR a zároveň predmetná suma bola zohľadnená v znížení záväzkov zdravotníckych zariadení v roku 2023.

Rozpočet na roky 2024 až 2026

Príjmy rozpočtu

9. Vysvetlite prosím spôsob odhadu dividend prijatých od spoločnosti Stredoslovenská energetika Holding, a.s. (SSE-H) v roku 2026 vo výške 39 799 tis. eur. V nasledujúcich rokoch sa nepredpokladá výraznejší nárast ziskovosti jej dcérskych spoločností. Z tohto dôvodu RRZ očakáva v roku 2026 príjem riadnych dividend maximálne vo výške 31 000 tis. eur.

Materská spoločnosť SSEH predpokladá v roku 2025 príjem z dividend vo výške 78 700 tis. eur, z čoho dividenda od Stredoslovenská distribučná bude až 76 000 tis. eur. Vyššia ziskovosť Stredoslovenskej distribučnej vo finančnom roku 2024 je podľa odhadov skupiny jednorazovým príjmom v dôsledku vývoja na energetickom trhu, ktorý sa nebude opakovať v ďalších rokoch.

10. Vysvetlite prosím spôsob odhadu dividend prijatých od spoločnosti Západoslovenská energetika, a.s. (ZSE) v rokoch 2025 a 2026 každoročne v delení na riadne dividendy a superdividendy. Podľa dostupných účtovných závierok uvedených spoločnosťami, po zohľadnení podielov, upraveného zisku na rozdelenie a dostupných informácií ohľadom zlúčenia s Východoslovenskou energetikou, a.s. (VSE) RRZ nepredpokladá až taký významný nárast ziskovosti ich dcérskych firiem. Najmä nárast príjmu z riadnych dividend v roku 2025 na úroveň

119 338 tis. eur nezodpovedá predpokladanému nárastu ziskovosti dcérskych firiem. Prosíme Vás o ozrejmienie výpočtu.

Materská spoločnosť skupiny ZSE predpokladá v roku 2024 príjem z dividend vo výške 179 196 tis. eur, ktorý sa skladá z 73 544 tis. eur od ZSE Energia a 105 552 tis. eur od Západoslovenská distribučná. Finančné plány materskej spoločnosti na horizont 2024 až 2026 predpokladajú výsledok hospodárenia okolo nuly, preto výplata dividend bude financovaná iba prostredníctvom dcérskych spoločností. Podľa predbežnej OS poskytnutej v novembri budú hlavným zdrojom výplaty dividendy v roku 2025 vo výške 178 946 tis. eur, z toho 51 % podiel štátu 91 263 tis. eur. Detail je v priloženej tabuľke nižšie:

(tis. eur)	VH 2023 podľa OS z novembra	Plánované dividendy v 2024 podľa OS	plánované dividendy matky ZSE v 2025
ZSE Energia	73 772	73 544	
Západoslovenská distribučná	118 591	105 552	
Matka ZSE		179 196	178 946 (resp. 91 262 podiel štátu 51 %)

Vyšší zisk v prípade Západoslovenskej distribučnej je podľa plánov jednorazovou záležitosťou spôsobenou vývojom na trhu, ktorý sa ešte v menšej miere prejaví na VH spoločnosti v 2024 a od roku 2025 sa predpokladá plná stabilizácia trhu s energiami.

Ostatná časť dividendy vo výške 28 075 tis. eur bude financovaná zo zdrojov novo pridružených podnikov skupiny VSE. Finančné plány dodané za skupinu VSE v septembri predpokladali dividendy vo výške 13 740 tis. eur od Východoslovenskej energetiky a 50 584 tis. eur od Východoslovenskej distribučnej (obe 100 % zisku za predošlé účtovné obdobie), spolu 64 324 tis. eur (resp. 32 805 tis. eur ako 51 % podiel štátu). Avšak tieto dividendy sa v dôsledku vnútorných finančných operácií v novej skupine nepremietnu v plnej výške do finálnej dividendy zaslanej štátu. Vznikne tak paradoxná situácia v podobe menšej sumy vyplatených dividend po spojení skupín v prvom roku.

11. Uvedte, či návrh rozpočtu uvažuje s jednorazovými hotovostnými príjmami z udelenia licencií v oblasti hazardných hier v rokoch 2024 až 2026. V prípade, že áno, prosím uvedte sumy a ich zaznamenanie podľa EKRK.

Na základe podkladu od Úradu pre reguláciu hazardných hier nie sú v štátnom rozpočte (kapitole VPS) na roky 2024 až 2026 rozpočtované v rámci administratívnych poplatkov žiadne jednorazové hotovostné príjmy z udelenia licencií v oblasti hazardných hier.

12. Vzhľadom na očakávaný pokles príjmov Železníc SR z administratívnych poplatkov v roku 2023 v porovnaní s rozpočtom na rok 2023 prosím zdôvodnite rozpočtovaný nárast týchto príjmov od roku 2024 (Prílohou časť k návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2024 až 2026, tabuľka 19, strana 22).

V OS 2023 je pokles príjmov v porovnaní s RVS 2023 z dôvodu zmeny vykazovania DPH z predaja tovarov a služieb. V roku 2023 bola DPH na výstupe v RVS rozpočtovaná v príjmoch avšak v skutočnosti sa DPH na vstupe a výstupe sleduje v bežných výdavkoch.

V RVS na rok 2024 sú vyššie príjmy týkajúce sa predaja trakčnej energie – z dôvodu, že predajná cena za el. energie bola prepočítavaná plánovanou cenou 199 eur/kWh. Predaj trakčnej energie odberateľom /najmä dopravcom/ sa realizuje za priemerované mesačné spotové ceny.

EK	RVS 2024	RVS 2025	RVS 2026
220 Pokuty, penále a iné sankcie, platby	278 249 321	281 075 735	283 025 711
za železničnú infraštruktúru	80 315 000	80 075 000	79 837 400
za TIP	5 121 957	5 254 713	5 327 729
za predaj trakčnej elektriny *	156 629 484	159 459 522	161 327 063
za predaj netrakčnej elektriny a ostatných médií	11 629 731	11 754 837	12 021 528
z prenájmu majetku	7 948 463	7 948 463	7 948 463
z predaja výkonov v IT a telekom.	5 149 250	5 070 809	4 993 661
ubytovanie, školenie, vzdelávanie	2 568 000	2 593 680	2 619 617
ostatné príjmy	8 887 436	8 918 711	8 950 250

*Príjmy za predaj trakčnej a ostatnej energie sú kalkulované pri cene dodávky 199 EUR/kWh avšak s očakávaním nárastu distribučných poplatkov v porovnaní s rokom 2023. Tieto kalkulácie sú premietnuté aj do výdavkovej časti v položke nákup elektriny.

EK	2023 Limit MF SR
220 Pokuty, penále a iné sankcie, platby	262 919 815
220 bez DPH	
za železničnú infraštruktúru	75 172 781
za TIP	5 683 068
za predaj trakčnej elektriny	107 078 675
za predaj netrakčnej elektriny a ost. médií	7 962 077
z prenájmu majetku	7 948 463
z predaja výkonov v IT a telekom.	4 199 587
ubytovanie, školenie, vzdelávanie	2 188 000
ostatné príjmy	5 542 923
DPH k tržbám	47 144 241
230 Kapitálové príjmy	42 000 000
VH z predaja majetku – ZISK	31 690 000

13. Prosím zdôvodnite rozpočtovaný nárast príjmov z poplatkov a platieb za predaj výrobkov, tovarov a služieb Agentúry pre núdzové zásoby ropy a ropných výrobkov (Prílohová časť k návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2024 až 2026, tabuľka 22, strana 26) vzhľadom na medializovanú informáciu o zachovaní výšky odplaty za zabezpečenie udržiavania núdzových zásob v roku 2024 na nezmenenej úrovni (<https://www.eosa.sk/aktuality/informacia-oschvaleni-vysky-odplaty-za-zabezpecenie-udrziavania-nudzovych-zasob-na-kalendarny-rok-2024>).

Príjmy z poplatkov a platieb za predaj výrobkov, tovarov a služieb (t. j. poplatok za udržiavanie núdzových zásob ropy a ropných výrobkov) na roky 2024 až 2026 boli zvýšené v súvislosti s rýchlejšim splatením istiny z návratnej finančnej výpomoci v rokoch 2024 až 2026 tak, aby istina bola splatená do konca roka 2026.

V tejto súvislosti Ministerstvo financií SR požiadalo Agentúru pre núdzové zásoby ropy a ropných výrobkov o zabezpečenie zvýšenia splátky istiny z návratnej finančnej výpomoci rovnomerne na sumu 73 mil. eur v rokoch 2024 až 2026 každoročne listom z 29. novembra 2023.

V nadväznosti na uvedené bol dňa 13. decembra 2023 zverejnený dodatok č. 2 k Zmluve o návratnej finančnej výpomoci medzi Ministerstvom financií SR a Agentúrou pre núdzové zásoby ropy a ropných výrobkov v Centrálnom registri zmlúv (číslo dodatku: 2014359351-02).

Výdavky rozpočtu

14. V rámci výdavkov na kompenzačné opatrenia súvisiace s rastom cien energií v očakávanej skutočnosti v roku 2023 (Hlavná kniha, strana 12) sa uvádza refundácia za štvrtý kvartál realizovaná až začiatkom budúceho roka a odhadovaná v objeme 121 mil. eur. Prosím uveďte, akým spôsobom je tento výdavok započítaný do schodku rozpočtovaného pre rok 2024.

Nejde o refundáciu, ale ako sa v hlavnej knihe uvádza, ide o zúčtovanie pomoci za štvrtý kvartál. Uvedené bude realizované v roku 2024 v súlade s § 37o zákona č. 523/2004 Z. z., a to z prostriedkov z predchádzajúcich rokov, ktoré boli v roku 2023 zaviazané.

15. Kapitálové výdavky kapitoly MO SR sa uvádzajú pre rok 2024 vo výške 919 899 tis. eur (Hlavná kniha, tabuľka 76, strana 101), prosím bližšie špecifikujte s platbou ktorých projektov a v akej výške sa predpokladá.

Podrobnejšie informácie o jednotlivých projektoch patria medzi klasifikované údaje podľa zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Návrh rozpočtu kapitoly MO SR na roky 2024 až 2026 bol v zmysle vyššie uvedeného zákona spracovaný a predložený na Ministerstvo financií SR v utajenom režime.

16. V kapitole Všeobecnej pokladničnej správy sú uvedené rezervy na mzdy a poistné v sume 175 mil. eur v roku 2024, 397 mil. eur v roku 2025 a 621 mil. eur v roku 2026. V hlavnej knihe (strana 92) sú uvedené plánované úpravy miezd zahrnuté v tejto rezerve, napríklad krytie rastu minimálnej mzdy, krytie zvýšených plátov ústavných činiteľov, sudcov prokurátorov a verejných činiteľov, alebo alokované výdavky na zabezpečenie zákonných nárokov na odchodné a odstupné zamestnancov. Uveďte prosím príslušné sumy a subjekty verejnej správy (prípadne kapitoly štátneho rozpočtu), ktorých sa všetky zmeny uvedené v texte hlavnej knihy týkajú.

17. S akým tempom rastu miezd v štátnej a verejnej správe (vrátane učiteľov) uvažuje štátny rozpočet v roku 2025 a 2026?

Odpoveď na žiadosť MF SR nie je možné zverejňovať.

18. Pri rezerve na riešenie vplyvov legislatívnych zmien (hlavná kniha, str. 91) sa explicitne uvádzajú zdroje z dôvodu potreby finančného krytia výdavkov na zavedenie 13. dôchodku a výdavkov na zabezpečenie činnosti novovznikajúceho Ministerstva cestovného ruchu a športu SR. Prosím uveďte, výdavky na ktoré ďalšie legislatívne zmeny sú v tejto rezerve rozpočtované.

V návrhu rozpočtu kapitoly VPS na roky 2024 až 2026 sa na výdavkovom titule „Rezerva na riešenie legislatívnych zmien“ rozpočtujú výdavky vyplývajúce z Návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v sume 100 mil. eur každoročne, výdavky vyplývajúce z návrhu zákona, ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti s pomocou so splácaním úverov na bývanie v sume 8,6 mil. eur v roku 2024, v sume 7,9 mil. eur v roku 2025 a v roku 2026, výdavky vyplývajúce z návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v sume 823 mil. eur v roku 2024, v sume 919 mil. eur v roku 2025, v sume 991,5 mil. eur v roku 2026 a výdavky na legislatívne zmeny súvisiace s konsolidáciou verejných financií ako aj s Programovým vyhlásením vlády v sume 300 mil. eur v roku 2024.

19. Prosím uveďte, či a v akom počte návrh rozpočtu predpokladá v rokoch 2024 až 2026 dodanie viacúčelových taktických lietadiel.

Uvedená informácia patrí medzi klasifikované údaje podľa zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

20. Zašlite nám prosím spôsob napočítania výdavkov zdravotného poistenia v Tabuľke 5 prílohovej časti RVS. Prosíme o zaslanie scenára nezmenených politík, hodnotových opatrení (policy changes) a úsporných opatrení v detailnej štruktúre použitých na tento nápočet.

Výpočet posielame v prílohe (excel súbor).

Výdavky poistenia (= výdavky VZP na zdravotnú starostlivosť) v priložených tabuľkách v rokoch 2025 a 2026 sú podľa výpočtov mierne nižšie ako v rozpočtových tabuľkách (Tabuľka 5, Prílohová časť k RVS). Rozdiel vyplýva z postupu rozpočtových rokovaní – NPC scenár bol uzavretý skôr ako bol uzavretý rozpočet, keď ešte napríklad nebola k dispozícii posledná makro prognóza. Každopádne, z tabuliek je zrejmá logika výpočtov.

21. Vysvetlite prosím pri Národnej diaľničnej spoločnosti, a. s. rozpočtovaný pokles výdavkov na tovary a služby v rokoch 2024 až 2026 v porovnaní s očakávanou skutočnosťou v roku 2023. (Prílohová časť k návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2024 až 2026, strana 25).

Pokles výdavkov v kategórii tovary a služby v roku 2024 oproti roku 2023 je prioritne spôsobený skutočnosťou, že v roku 2023 došlo zo strany NDS k vysporiadaniu vratiek (korekcií) vo výške 38 mil. eur za projekty financované NDS z Operačného programu Doprava a z Operačného programu Integrovaná infraštruktúra nielen splatných v roku 2023 a aj v roku 2024. Zníženie výdavkov rámci tejto kategórie v rokoch 2025 a 2026 súvisí s insourcingom Mýtného úradu.

22. Vysvetlite prosím pri Národnej diaľničnej spoločnosti, a. s. nerozpočtovanie kapitálových výdavkov zo štátneho rozpočtu zdroj ŠR v rokoch 2024 až 2026, najmä vzhľadom na vysokú úroveň v očakávanej skutočnosti v roku 2023. (Prílohová časť k návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2024 až 2026, strana 25).

MD SR rozpočtuje na rok 2024 kapitálové výdavky zo ŠR na prvku 0530305 Diaľnice rýchlostné cesty a 053030C ŠR mimo spolufinancovania MSF + NN OPII predbežne určené pre NDS vo výške 328 mil. eur, v roku 2025 vo výške 308 mil. eur a roku 2026 vo výške 239 mil. eur.

23. Prosím zdôvodnite predpokladaný pokles zamestnanosti na úrovni územnej samosprávy v roku 2026.

Počet zamestnancov v obciach a VÚC vo vzťahu k rozpočtu verejnej správy je orientačný ukazovateľ, lebo zamestnávanie je vo výlučnej kompetencii obcí a VÚC. Návrh rozpočtu verejnej správy za územnú samosprávu vychádza preto tak, ako po minulé roky, v prevažnej miere z očakávanej skutočnosti za rok 2023, ktorá zohľadňuje údaje zo štatistiky za I. polrok 2023. V návrhu RVS na roky 2024 až 2026 je v náraste orientačného počtu zamestnancov územnej samosprávy na roky 2024 a 2025 zohľadnená očakávaná skutočnosť z roku 2023 a najmä novela školského zákona a nárast počtu zamestnancov z dôvodu nárastu počtu žiakov, čo vyplýva z normatívneho financovania preneseného výkonu štátnej správy v oblasti školstva. V záujme zachovania kontinuity rozpočtovania počtu zamestnancov v územnej samospráve je orientačný počet zamestnancov v roku 2026 rozpočtovaný na úrovni očakávaného skutočného počtu zamestnancov. V rámci tvorby NRVS na roky 2025 až 2027 bude skutočná naplnenosť počtu zamestnancov v regionálnom školstve vyhodnotená a následne bude orientačný počet zamestnancov územnej samosprávy na tieto roky upravený tak, aby zohľadňoval očakávaný medziročný nárast počtu zamestnancov regionálneho školstva, v súlade s materiálom MŠVVaŠ SR, ktorý kapitola každoročne predkladá.

24. Hlavná kniha Tabuľka 49, v riadku "z toho: štátne rozpočtové organizácie" - Uvedte prosím počty zamestnancov v členení jednotlivo po zdrojoch, z ktorých sú financovaní - zo ŠR, spolufinancovania a eurofondov.

Počet zamestnancov štátnych RO podľa zdroja financovania				
(osoby)	2023 OS	2024 N	2025 N	2026 N
AKOS	1 389	1 528	1 508	1 503
POO	989	1 174	1 083	1 009
Projektoví zamestnanci	2 961	349	357	245
Zdroj 111	118 413	128 818	129 356	129 731
Spolu	123 752	131 869	132 304	132 488

25. Detailne opíšte prosím spôsob, akým je v návrhu rozpočtu zohľadnené vysporiadanie sa so žalobou Európskej komisie na Slovensko podanej na Európsky súdny dvor týkajúcej sa štátnych zdravotníckych zariadení neplatiacich svoje faktúry načas (do 60 dní). Slovensku hrozí pokuta najmenej 700 tisíc eur plus penále každý deň vo výške 50 tisíc eur. Podľa komunikačného

odboru Ministerstva zdravotníctva SR bol stav záväzkov univerzitných a fakultných nemocníc po lehote splatnosti k 31. októbru 2023 666 miliónov eur.

V nadväznosti na Vašu otázku č.25 by sme chceli uviesť, že spor pred SDEÚ momentálne prebieha a je vo fáze výmeny replík účastníkov sporu. V prípade, že Slovenská republika prehrá spor na merite t.j. SDEÚ skonštatuje, že si SR nespĺnila povinnosti vyplývajúce z článku 4 ods. 3 a 4 písm. b) smernice 2011/7/EÚ o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách, tak bude nasledovať proces určenia pokuty. Prípadná výška pokuty reflektuje aj fakt, či SR prijíma aj v priebehu sporu komplexné opatrenia, ktoré zabránia situácii kedy zdravotnícke zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva zdravotníctva SR neplatia faktúry do 60 dní. EK pritom odmieta periodické oddľžovania ako nástroj riešenia problému a požaduje od SR systémové riešenie. Odmieta aj nástroje ako je DRG alebo optimalizácia nemocníc, lebo v nich nevidí bezprostrednú príčinnú súvislosť vo vyriešení problému. Preto je potrebné pripraviť také systémové opatrenia, ktorým sa jednoznačne preukáže dosiahnutie skrátenia lehôt nesplácania faktúr pod lehotu 60 dní.

Výška nesplatených faktúr (aj keď je vo Vami deklarovanej výške 666 miliónov eur) nemá ako taká vplyv na merito sporu, nakoľko absolútna suma ako taká nespôsobuje porušenie práva EÚ, ale ten je spôsobený faktom, že zdravotnícke zariadenia neplatia faktúry v časových limitoch určených smernicou. MF SR by však chcelo upriamiť pozornosť na fakt, že nesplácanie faktúr v lehote 60 dní nemocnicami v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva zdravotníctva SR je jedným z hlavných dôvodov stále zvyšujúceho sa zadlžovania nemocníc, pretože pohľadávky z nesplatených faktúr sa úročia počas celej doby nesplácania faktúr. Inak povedané, ak by tieto nemocnice boli schopné dodržiavať právne predpisy EÚ a boli schopné splácať faktúry do 60 dní, dlh v zdravotníctve by bol preto výrazne nižší.

Zároveň podotýkame, že v prípade potreby je rozpočtovaná rezerva na realizáciu súdnych rozhodnutí v kapitole Všeobecná pokladničná správa.

EÚ fondy

26. Prosím uveďte či návrh rozpočtu predpokladá vyčerpanie alokovaných zdrojov EŠIF z 3. programového obdobia 2014 – 2020 v plnej výške do konca roka 2023. Ak nie, aká časť zdrojov nebude vyčerpaná?

V rámci EŠIF 3. PO 2014-2020 boli v NRVS na rok 2023 narozpočtované prostriedky do 100 % alokácie vo výške 3 146,3 mil. eur za zdroj EÚ a 485,5 mil. eur za zdroj ŠR, pričom tieto prostriedky neboli v roku 2023 vyčerpané vo výške 1 255,2 mil. eur za zdroj EÚ a 288,6 mil. EUR za zdroj ŠR a sú predmetom viazania na základe § 8 zákona č. 523/2004 Z. z. Napĺňanie príjmov a čerpanie výdavkov z úrovne platobných jednotiek za EŠIF 3. PO sa bude realizovať aj v roku 2024, a to z prostriedkov z predchádzajúcich rokov, ktoré boli v roku 2023 zaviazané v zmysle § 8 zákona č. 523/2004 Z. z.

27. Sú prostriedky z programu REACT-EU rozpočtované v rámci 3. programového obdobia, resp. počíta NRVS 2024 -2026 s čerpaním týchto prostriedkov? Ak áno, uveďte prosím objemy čerpania predpokladané v jednotlivých rokoch?

Prostriedky z programu REACT-EU 3. PO 2014-2020 boli v NRVS na rok 2023 narozpočtované do 100 % alokácie v rámci operačných programov 3. PO 2014-2020 (OP Ľudské zdroje, OP Integrovaná infraštruktúra, OP Efektívna verejná správa a OP Sociálneho začlenenia najodkázanejších osôb). Napĺňanie príjmov a čerpanie výdavkov z úrovne platobných jednotiek za program REACT-EU 3. PO sa bude realizovať aj v roku 2024, a to z prostriedkov z predchádzajúcich rokov, ktoré boli v roku 2023 zviazané v zmysle § 8 zákona č. 523/2004 Z. z.

Pri príprave NRVS na roky 2024-2026 sa predpokladalo s čerpaním za REACT-EÚ na rok 2023 vo výške 286,2 mil. eur za zdroj EÚ a 1,1 mil. eur za zdroj ŠR a na rok 2024 vo výške 73,6 mil. eur za zdroj EÚ a 0,1 za zdroj ŠR (na základe spracovanej očakávanej skutočnosti k 31.10.2023, ktorá bola použitá pri príprave NRVS na roky 2024-2026).

28. V rámci modifikujúcich položiek sa v rámci položky „Očistenie vplyvu príjmov PJ za prostriedky EÚ z úhrady korekcií“ rozpočtujú sumy 50 mil. eur v roku 2024. Prosím uveďte, na základe akých predpokladov bola stanovená táto hodnota a v ktorých subjektoch sa v návrhu rozpočtu predpokladá, že hotovostne tieto korekcie uhradia (uveďte prosím sumu za príslušný subjekt a zaznamenanie v EKRK).

V NRVS na roky 2024-2026 sú zabezpečené prostriedky na vysporiadanie korekcií v roku 2024 vo výške 58,8 mil. eur, z toho upravujúca položka „Očistenie vplyvu príjmov PJ za prostriedky EÚ z úhrady korekcií“ v NRVS predstavuje v roku 2024 sumu vo výške 50 mil. eur. Prostriedky na vysporiadanie korekcií sú rozpočtované v kapitole Všeobecná pokladničná správa pod EKRK 642200, odkiaľ sú prevádzané prostredníctvom rozpočtového opatrenia na rezorty, ktoré sú zodpovedné za úhradu korekcií (tieto rezorty zatiaľ nie sú známe).

Suma za prostriedky na vysporiadanie korekcií vychádza z procesu ukončovania programového obdobia 2014-2020 a s tým súvisiacim významným nárastom deklarovaných prostriedkov na EK v rokoch 2023 a 2024. V tejto súvislosti očakávame aj zvýšený nárast korekcií, či už uplatnených v rámci Žiadostí o platbu na EK alebo v Účtoch. Aktuálne máme otvorené viaceré zistenia EK/EDA, ktoré taktiež môžu priniesť so sebou korekcie, resp. korekcie za prekročenie chybovosti. Zároveň v roku 2024 sú avizované ďalšie audity EK/EDA k procesom ukončovania programového obdobia 2014-2020.

Hrubý dlh verejnej správy

29. V najnovšej verzii emisného plánu ARDALu sa uvádza za rok 2024 plánovaná emisia štátnych dlhopisov v hodnote 12,2 mld. eur. ARDAL na svojom webe 11. decembra zverejnil Harmonogram emisií a aukcií štátnych cenných papierov na rok 2024, kde uvádza, že celková plánovaná emisia nového štátneho dlhu v roku 2024 sa predpokladá v hodnote 10,0 mld. eur. Prosím o vysvetlenie tohto nesúladu.

Emisný plán slúži na kalkuláciu úrokových nákladov na účely rozpočtu. Vychádza sa v ňom z oficiálnych vstupov, ktoré ARDAL preberá od iných inštitúcií a ktoré ARDAL musí kvôli transparentnosti rozpočtového procesu preberať. Tento dokument (excel) je interný a nezverejňuje sa. Vo zverejnenom Harmonograme ARDAL komunikuje svoje realistické plány na dané obdobie, ktoré sa nemusia rovnať plánom na účely výpočtu nákladov.

Limit verejných výdavkov

30. Návrh rozpočtu konštatuje, že s ohľadom na znenie prechodného ustanovenia § 37m ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. uplynutím VIII. volebného obdobia limity verejných výdavkov schválené národnou radou na roky 2024 a 2025 strácajú platnosť (Hlavná kniha, strana 20, druhý odsek). Prosíme o zaslanie právneho stanoviska, o ktoré sa uvedené tvrdenie opiera, najmä vzhľadom na to, že uvedené prechodné ustanovenia sa nijakým spôsobom nevyjadrujú k platnosti limitov na roky 2023 až 2025 schválených NR SR v VIII. volebnom období.

Podľa § 37m ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 523/2004 Z. z.“) v VIII. volebnom období národnej rady sa limit verejných výdavkov určuje na roky 2023 až 2025; ustanovenia § 30aa ods. 2 prvej vety, ods. 3 prvej vety, ods. 6 druhej vety, ods. 8 prvej vety a ods. 19 sa nepoužijú. V roku 2022 rada vypočíta a predloží na rokovanie národnej rady do 75 dní po zverejnení správy o dlhodobej udržateľnosti limit verejných výdavkov na roky 2023 až 2025 postupom podľa § 30aa ods. 3, 4, 6 a 7 na základe metodiky vypracovanej po dohode s ministerstvom financií radou a zverejnenou radou. Limit verejných výdavkov na roky 2023 až 2025 schvaľuje národná rada uznesením. Aktualizovaný limit verejných výdavkov na roky 2023 až 2025 schvaľujú výbor národnej rady pre oblasť financií a rozpočtu a výbor národnej rady pre oblasť hospodárskych záležitostí uznesením. Uznesenia podľa tretej vety a štvrtej vety a uznesenie, ktorým sa schvaľuje limit verejných výdavkov podľa § 30aa ods. 2 druhej vety, sa v VIII. volebnom období národnej rady nezverejňujú v Zbierke zákonov Slovenskej republiky.

Z § 37m ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. teda vyplýva, že limit verejných výdavkov na roky 2023 až 2025 sa určuje v VIII. volebnom období Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „národná rada“). Uznesením číslo 1964 z 1. februára 2023, t. j. v VIII. volebnom období, národná rada schválila limity verejných výdavkov na roky 2023 až 2025.

Po parlamentných voľbách konaných 30.9.2023 už je IX. volebné obdobie. Platí princíp, že nová vláda má mať svoje „vlastné“ limity verejných výdavkov a limity na roky 2023 – 2025 sú limitmi „starej vlády“. Podľa odôvodnenia k § 37m ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z.: „Odsek 4 upravuje stanovenie výdavkových limitov pre aktuálnu vládu na roky 2023 až 2025“ (t. j. pre „starú vládu“). Určenie limitov verejných výdavkov na roky 2023 až 2025 presahujúce horizont VIII. volebného obdobia vyplynulo z potreby zostavenia rozpočtu verejnej správy na tri rozpočtové roky.

Inštitút limitu verejných výdavkov je postavený na princípe: nová vláda – nové limity verejných výdavkov.

K takémuto záveru oprávňuje aj ustanovenie § 37m ods. 3 zákona č. 523/2004 Z. z., podľa ktorého limit verejných výdavkov sa prvýkrát určuje postupom podľa § 30aa ods. 2 prvej vety (na štyri rozpočtové roky) na volebné obdobie národnej rady, v ktorom bolo schválené programové vyhlásenie vlády a vyslovená dôvera vláde po 31. marci 2022, t. j. táto situácia nastala teraz. Podľa znenia odôvodnenia k § 37m ods. 3 zákona č. 523/2004 Z. z. : „V odseku 3 sa upravuje prvé stanovenie výdavkových limitov na celé funkčné obdobie vlády“ (t. j. „novej vlády“).

Po voľbách do NR SR konaných dňa 30. septembra 2023 sa teda začínajú aplikovať systémové ustanovenia upravené v § 30aa zákona č. 523/2004 Z. z., podľa ktorých limit verejných výdavkov sa určuje na každý rozpočtový rok príslušného volebného obdobia národnej rady počnúc rokom nasledujúcim po roku, v ktorom bolo schválené programové vyhlásenie vlády. Limit verejných výdavkov vypočítava RRZ a predkladá ho na rokovanie národnej rady do 60 dní po schválení programového vyhlásenia vlády a vyslovení dôvery vláde po voľbách do národnej rady.

Ohľadom aplikovateľnosti limitov verejných výdavkov na roky 2023 až 2025 schválených národnou radou 1.2.2023 možno uviesť, že ak by sa v roku 2023 nekonali predčasné parlamentné voľby, tieto limity by sa uplatnili aj pri zostavení rozpočtu verejnej správy na roky 2024 až 2026 predchádzajúcou vládou s dopočítaním limitu verejných výdavkov na rok 2026 v súlade s druhou vetou § 30aa ods. 2 zákona č. 523/2004 Z. z., t. j. nedošlo by k uplatneniu limitu verejných výdavkov schváleného národnou radou 1.2.2023 na roky 2023 až 2025 len „jediný raz.“

Záverom uvádzame, že ak národná rada po schválení zákona o štátnom rozpočte na rok 2024 schváli limity verejných výdavkov na roky 2024 až 2027, rozpočet verejnej správy sa bude v zmysle § 4 ods. 2 zákona č. 523/2004 Z. z. realizovať v súlade s takto schváleným limitom verejných výdavkov.